

The digitalization of strategic management accounting requires a comprehensive approach and constant adaptation to the ever-changing environment. It is important to understand that success in this area depends not only on technological solutions, but also on the organization's readiness for change, its corporate culture and strategic vision.

It should be emphasized that the number of stages may vary depending on the specifics of the enterprise and its needs, but in general they cover the key aspects of the digital transformation of management accounting. Thanks to the proposed stages, enterprises that apply digitalization will be able to act adaptively.

Thus, the digitalization of strategic management accounting not only increases the efficiency of internal business processes, but also contributes to the sustainable development of organizations in the modern economy.

Digital transformation technologies allow data integration between participants in the entire production process, interaction and synchronization of processes. It is this integration that will optimize internal operations and create a favorable and convenient environment for interaction with all users in the enterprise. Thus, under the current conditions, it is necessary to develop a methodological framework for strategic management accounting, which will cover elements of accounting, as well as management activities and ensure the adequacy of the spread of digitalization.

Information sources

1. Căpuneanu S., Topor D. I., Constantin D. M. O., Marin-Pantelescu A. Management accounting in the digital economy: evolution and perspectives. In *Improving business performance through innovation in the digital economy*. P. 156–176. 2020. IGI Global. DOI: <https://doi.org/10.4018/978-1-7998-1005-6.ch011>.

УДК 338.4:63

Т.О. Бабан, канд. екон. наук, доц. (ДБТУ, Харків)

О.І. Сотнікова, здоб. ОС «магістр» (ДБТУ, Харків)

ВПРОВАДЖЕННЯ ІННОВАЦІЙНИХ ПІДХОДІВ В АГРОБІЗНЕСІ

Інноваційні ідеї впроваджуються в кожен галузь, і сільське господарство не є винятком. В останні роки світ став свідком стрімкого розвитку сільськогосподарських технологій, що справило революцію у сільськогосподарській практиці. Інновації в сільському господарстві набувають все більшого значення, адже глобальні виклики, такі як збільшення чисельності населення, зміна клімату, дефіцит ресурсів загрожують стійкості глобальної продовольчої системи. Ще одним чинником, який сприяє критичній потребі в інноваційних рішеннях в аграрній сфері, є зростання споживчого попиту на «чистішу» їжу та прозорість вздовж ланцюжка поставок продовольства.

Існує сім основних напрямків агротехнологій, багато з яких перетинаються. Як окремо, так і разом, ці рішення включають інструменти та

технології, які спрямовані на вирішення зростаючих проблем сектора. Вони включають: прецизійне обладнання, інтернет речей, датчики та виконавчі механізми, системи геопозиціонування (GPS), великі дані, БПЛА та дрони, робототехніку [3].

Інтернет речей (IP) поєднує спеціалізоване обладнання, бездротові технології та програмне забезпечення, забезпечує цифрову основу для інших рішень, таких як робототехніка, датчики, дрони та GPS. Мета – допомогти зменшити відходи, ручну працю та витрати, одночасно збільшуючи загальну урожайність і продуктивність. Пристрої можуть включати кілька датчиків, які вимірюють низку параметрів, що впливають на культури: вологість, температуру, електропровідність ґрунту. Ці дані дозволяють у режимі реального часу відстежувати стан посівів. IP надає необхідну інформацію для статистичного моделювання, яке можна використовувати для прогнозування потреб у поливі та добривах, обсягів виробництва.

GPS використовується для точного нанесення даних на карту сільськогосподарських угідь і полів. Маючи метод ефективного аналізу геопросторових даних, фермери можуть точніше визначити вплив методів виробництва або помітити будь-які тривожні проблеми з урожаєм. Це дозволяє точно висівати насіння на найкращих ділянках сільськогосподарських угідь для збільшення загальної урожайності. Високодеталізовані карти часто поєднуються з іншими рішеннями, такими як IP або машинне навчання, для подальшої оцінки змін, вирішення проблем, прогнозування результатів. Поєднуючи такі методи, як 3D-картографування, дані з датчиків і дронів, фермери можуть прогнозувати урожайність для конкретних культур. Ці методи дозволяють більш ефективно розподілити ресурси для найкращого повернення інвестицій.

За допомогою штучного інтелекту фермери можуть збирати, а потім обробляти більше даних за менший час. Крім того, штучний інтелект може аналізувати ринковий попит, прогнозувати ціни, а також визначати оптимальний час для посіву та збирання врожаю.

Штучний інтелект у сільському господарстві може допомогти досліджувати здоров'я ґрунту, збирати інформацію, відстежувати погодні умови та рекомендувати застосування добрив і пестицидів. Програмне забезпечення для управління фермою підвищує виробництво разом із прибутковістю, дозволяючи фермерам приймати кращі рішення на кожному етапі процесу вирощування сільськогосподарських культур [1].

Підвищення урожайності фермерських господарств є постійною метою для аграріїв. У поєднанні зі штучним інтелектом точне землеробство може допомогти фермерам вирощувати більше врожаю з меншими ресурсами. Штучний інтелект у сільському господарстві поєднує найкращі методи управління ґрунтом, технологію змінної норми та найефективніші методи управління даними для максимізації урожайності при мінімізації витрат.

Застосування штучного інтелекту в сільському господарстві надає фермерам інформацію про урожай у режимі реального часу, допомагаючи їм визначити, які ділянки потребують зрошення, добрив або обробки

пестицидами. Інноваційні методи ведення сільського господарства сприятимуть збільшенню виробництва продуктів харчування, при мінімізації використання ресурсів. Це призводить до зменшення використання гербіцидів, кращої якості урожаю, вищого прибутку поряд зі значною економією коштів.

Наразі підвищення продуктивності праці у вітчизняному сільському господарстві залишається актуальним питанням, яке повинно вирішуватись на основі принципів концепції сталого розвитку. А це є можливим тільки за умови інноваційного підходу.

Удосконалена сільськогосподарська техніка, яка забезпечує точне та оптимізоване землеробство, вимірювання, процеси тощо, поєднує багато рішень, таких як робототехніка, Інтернет речей, дрони, датчики, GPS, щоб виконувати свою роботу. Таке обладнання значно покращує швидкість виконання колись тривалих ручних завдань. Датчики в зрошувальних системах передають зворотний зв'язок щодо потреб ґрунту та дозволяють точно подавати поживні речовини та вологу на кожному ділянку сільськогосподарської землі.

Розумне сільське господарство стосується ферм, які використовують рішення, технології та інструменти, такі як датчики, системи визначення місцезнаходження, роботи, Інтернет речей та штучний інтелект.

Мета полягає в тому, щоб підвищити якість і кількість урожаю при оптимізації використання людської праці, що стає наразі актуальним в Україні в умовах дефіциту кадрів. Приклади інструментів і технологій, які використовуються в розумному сільському господарстві, включають: точний полив і точне живлення рослин; управління та контроль клімату; датчики для керування ґрунтом, водою, світлом, вологістю та температурою; платформи програмного забезпечення, аналітики та оптимізації; системи визначення місцезнаходження за допомогою GPS, супутника тощо; системи зв'язку на базі мобільного зв'язку; роботи.

Основна увага в розумному сільському господарстві приділяється використанню інтернету речей як механізму для підключення датчиків і машин. Потім ця складна система керує функціями ферми на основі отриманих даних. Він надає фермерам можливості віддаленого моніторингу, щоб вони могли приймати стратегічні управлінські рішення та діяти за допомогою свого планшета, телефону чи інших мобільних пристроїв.

Цифрова трансформація в сільському господарстві потрібна фермерам, щоб залишатися конкурентоспроможними. Інновації в аграрній сфері повинні бути направлені не тільки на збільшення продуктивності та економічних результатів, а також на забезпечення стійкості та мінімізацію негативного впливу на навколишнє середовище.

Так, результатами впровадження агроінновацій у світовому сільському господарстві до 2030 р., які опубліковані у Звіті «Інновації з метою: Роль інноваційних технологій у прискоренні трансформації харчових систем», мають стати збільшення обсягів виробництва продукції сільського господарства на 13–27%, зростання доходів фермерів на 235–570 млрд дол. США, покращення екологічних показників – скорочення викидів CO₂ на 621–1095 мегатонн [2].

Поширенню агроінновацій в Україні має сприяти: фінансування фундаментальних наукових досліджень; розроблення регуляторних правил щодо заохочення і стимулювання інновацій; розроблення процедур сертифікації новоствореної продукції; захист прав інтелектуальної власності; інформаційні заходи, спрямовані на роз'яснення вигод агроінновацій для виробників та споживачів.

Інформаційні джерела

1. AI in Agriculture — The Future of Farming. URL: <https://intellias.com/artificial-intelligence-in-agriculture/>
2. Innovation with a Purpose: The role of technology innovation in accelerating food systems transformation. World Economic Forum. 2018. URL: http://www3.weforum.org/docs/WEF_Innovation_with_a_Purpose_VF-reduced.pdf
3. Steve Gladstone. AGTECH How Digital Solutions, Tools, and Technologies Can Help Solve the Agriculture Industry's Biggest Challenges. URL: <https://www.softserveinc.com/uk-ua/resources/agtech-digital-solutions-tools-and-technologies>
4. Бабан Т. О., Шибасєва Н. В. Діджиталізація як чинник розвитку аграрного сектору. Технічний прогрес в АПВ: Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції, 21-22 травня 2024 р. Харків: ДБТУ, 2024. С. 480-482.
5. Шибасєва Н.В., Бабан Т.О. Роль інноваційних технологій у прискоренні глобальної трансформації аграрної сфери на принципах сталого розвитку. Управління стратегіями випереджаючого інноваційного розвитку : монографія / за ред. к.е.н., доцента Ілляшенко Н.С. Суми : Триторія, 2020. С. 345-362.

УДК 657.1.012

Н.О. Бірченко, канд. екон. наук, доц. (ДБТУ, Харків)

А.С. Жорняк, здоб. ОС «бакалавр» (ХНУРЕ, Харків)

ІННОВАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ У БІЗНЕС-ПРОЦЕСАХ: ЦИФРОВІ РІШЕННЯ ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО УПРАВЛІННЯ ТА ОБЛІКУ

Сучасний світ бізнесу змінюється надзвичайно швидко, і підприємства, які прагнуть залишатися конкурентоспроможними, повинні бути готовими до адаптації. В умовах війни, коли багато підприємств вимушені працювати в кризових умовах, переїжджати або адаптуватися до нестабільної економічної ситуації, інноваційні технології набувають ще більшої актуальності. Вони стали ключовими у розвитку бізнес-процесів, забезпечуючи не лише покращення якості обслуговування клієнтів, але й оптимізацію внутрішніх процесів, що є критично важливим для збереження стабільності, безперервності діяльності та конкурентних переваг.

Основними цифровими рішеннями, які використовуються для підвищення ефективності управління та обліку у бізнесі, особливо актуальні в умовах сьогоденних викликів, є автоматизація та роботизація процесів, хмарні